Vt. 140 — No 13.

No. 13.

Vertaling van stukken uit Mattheus, Marcus, Lukas, Romeinen, Genesis, Psalmen (18, 20, 21, 35, 36, 38, 39, 41, behalve reeds in No 8 en 12 genoemde), Deuteronomium, Timotheus, Johannes, Korinthe, Samuel, Micha, Job, Spreuken, Jeremia, Richteren, het boek Jona en het boek Ruth,

door Jacobus Pintjap, te Kologna-atas.

Tontenboards No. 13 a.

Matthew 2.
" 17, 1-8.
Mark 9, 2-8.
Luke 9, 28-36.
[illegible] 10, 13-16.
[illegible] 1.
[illegible] 6
[illegible] 1, 2, & 3, 1-12.

Painting on
[illegible]

12.1.1884

Bib.Id :0010-1107041419
Item.Id :0000197033O

Pọmbọan ang kúmazia an Ịnọjil i Mata.

1 Awọja si Jiọ i kúmowwo am Bethlehem ka ga júdia, an kóhúwa i Herodes i mamúabi kolano am bika, maio se koié pandei ami„ ijowo mai ag Jerúsalem,

2. Kúao era: am bisa si kolano e koá gaheí di wẽrúpe i kúmow, am pạpaan kamija mimaiẽkko si sámendotwa amijowoka„ mi ania mai sámiri i jia.

3. Wo palingamako i Herodes ẽn andọnjia jọ mangọạkạọ sia kaoapi kai e koié an do„ ang Jerúsalem.

4. Jawọja i pẽkipaúmingngạọ ẽm baja se ka„ jiala - kapala imamwo se kabib - kabiẽ se koú wo pamúeiẽnwa a nitera am bisa ẽng ka„ mialiawi Almesih

5. Wo kúao era ania sia: am Bethlehem tana júdia, pạpaan tanitwẽnai pat jij i nolei:

6. E Bethlehem tana ~~joka~~ júdia, ko jọ kwija i támeke tẽkeb a mimer e kapala an júdia, pạpaan amiijọ jọ kẽsottamoka ẽja ~~kot~~ ko„ lano, si tameirroka ag koú ki Israel.

7. Jiukioka kowamwo i golano Herodes se koú

pandei itii, wo pamuaiĕnnaov ani sera ta ēn
av kawija si sūmĕndot e pinailĕk.

8. Wo i rūndūnav sera mange am Beillehem
kĕana: mange kamū, erenrange sīmo
masanga si tojaang itū, wo ta sia kinserean
niowwoi gūa mai a ni akū, wo kai akū ma
sūmiri i sia.

9. Ja palingannako era e nūwū i gola
wo mangem sera, wo milĕk kai, si sū
mĕndot pinailĕk era amija i marior
rui ampirawajaanera, wo akoran si
sumĕndot itū kai ja mai mĕntoan dang
ka i paĕnto-ĕntoan i tojaang itū.

10. Jawoja pailĕkkĕnnerav mange si sumen
dot, wo sera masalesalĕv ang karapi
in tjasalean raiv i gakūa.

11. Wo en tūkūr itū wera i mūntĕppo ma
nge am bale parlekĕnnerav mange
si tojaang itū ang karapi i Marian
inangnga, wo sera sūmiri wo kūmū
rū ai sia, wo wūkaan era ĕn kinean
in talander, woi wea era, en talander
ai sia tamio mai ĕmas kĕmĕnnjan
wo ĕmair.

12. Jawoja i papalaneio i Allah ai sera
ani pi era wo rano sera raio kai ma
rengnganga asi Herodes, wo sera ma
rengnganga an dwong kūmūllo ko i lolan
walina.

13. Ja kamang in sera i morengngĕ
milĕk, era malaikat i mapailĕk
asi pisoja ni pi kĕana: kamor ko
in kon si tojaang, karapi inangnga, wo
i woli mange sia e Masir, wo ko mĕnto
mange am biti, akarang ko in pako
tauangkū, o mpapaan si Herodes ma,
era-eri si tojaang itū i gavolena paten.

14. Wo sia kūmorro in donnav si tojaa
itū karapi inangnga asi wĕngitū,
wo sera mangem a Masir.

15. Wo sera mĕnto am biti akoran in
si Herodes i mate, wo ni kĕppo ĕn ai tjū
o inaki an otoro dumoro si Tuhan
kĕana: aku ja i kūmowwo si anakkū
a mange Masir.

16. Jawoja kailĕkkannako Herodes
ini sia kinorwoanke e toi pandei itū,
ja mamboūrwo ūlit sia wo i rūndūnav

de toi mange mūis se tojoang kāma
de an Beitlehem wo am baja in doong
de ūmūr ūia ngdaūn, wo de imombosa
asi ibi, ai tjūlna tonū i nēndo in
tjēvūein na sāmamosana de toi pan"
dei.

17. Wo an kūtūw ibū ja nilekēppo ē
noi tjūa i nobi Jeremioh kūna:

18. Kolingoanoka ēn doong i Rama
ēsa roipūnurin kaanēen wo maane wo
wēndu ilit sapoka ti Rahil nyaane a se
tojoangnga, ja sia ratja kēin inaraien
am pajoan raio wona se anakna.

19. Jawoja kamang in si Herodes i mateo
milēk mapailekkokai ti malaikat i
Tūhan asi Jūsofa nspina a
Masir,

20. Wo kiana kūmoorko in don si tojoang
karapi inangnga, wo i woli miang
sia an tana Israel, am pajoani
nosala mūis si tojoang ibū ja i mateo.

21. Wo sia kūmoor ja in donnao mai si toja"
ang karapi inangnga, wo sia ma"
ngem an tana Israel.

22. Jaan palingoanneraa mange si Archi
laūs ja imamūolio kolano i sūneawēt
asi Herodes a mangnga an tana jē
dia ja maindeo si Jūsofēmange am bi"
tū, ja i papatakeio i Allah ai sia a"
nipi, wo maio sera an doong ta"
na Galelia.

23. Wo maio sia nēndo an doongnoka
ngaran Nasaret, wo maulisto ēn
ai tjūa e kūrūndūan, si Isangaran"
nanoka toi Nasaret.

Jaimbaan ang kāmapitū wo pitū
an Injil i Masa.

1. Kaindo- indonnonai an tomoi"
mai i ēnēm ngando, ja ti Petrūs, Jacob
wo ti Jahja pbroūw i Jacob i wolio mang
i Tūhan Isa ang karapina kūmoor ti
ēso kūnūng ang kaēnēppan.

2. Wo ngawalinao ng gio i Tūhan Isa
an diorera, wo pakeianna mēnela-ne"
lap ēn amona kanūoka sendol i ēndo, wo
pakeianna kulo kanūoka in sendol.

3. Ja Jalūrio an isera si nabi Mūsa, wo

si nabi Elia mĕnúrvĕi-nŭrvĕi ang kŭrapina
4. Ělŏ kŭao i Petrús ari Jŭkan Jŏa: E Rabi
tanŏa kami ĕn an kia, ta a gŏadlemŭi kŭo,
ja nai kjami ĕn kŭnŏa kĭlŏ laŭi an kia, ĕso
laŭesnŭi, esa laŭi i Mŭsa, wo si ĕso laŭi i
Elia.
5. Ělŏ an kĭlŭiv in kia ĕ mĕnúrvĕi-nurvĕ
laŭĭlŭi, nai ŏ ang kambŭng mĕnela-nelap
kŭmŭlŭrvĕŏ ĭsera, wo kolingaon ĕso nŭ,
wŭ asi kambŭng ilŭ, makŭa: Sianĕŏ
si Anakkŭ pĕngalĕlon, an kia Akŭ wŏ
kale-kalĕ kŭnŭnga mange kami an kia.
6. Ja kalingaanako e mŭriel-mŭriel ĕsa
ilŭ, iljakŭrŭo mio kera ang kŭrapi in
kjaindaan makaŭli-ulĭl.
7. Ělŏ si Jŭkan Jŏa mai kŭminbŏian ĭsera
kŭana si tĕŏs maindĕ-indĕ.
8. Si kĭlŭoka mĕĕnŏmai kera mĕanarĕ
ĕsa laŭi rŏio pailĕkkĕnneramai si Jŏa oka
n ĕso.

Kjaimbŏan ang kŭmasiŭ an
Jŭdjili i Markŭs kŭmŏlol ari kjŭŭs
ang kŭmarŭa.

2. Ělŏ an tomoinnai i ĕnĕn ngando
ja i walio manga i Jŭkan Jŏa kŭrapina
si Petrŭs si Jacob wo si gakja to tumoos
-asi ĕsa kŭnkŭng ranigka ang kaĕnĕppon,
ja iljawalinao sia an tasŭ-tomnera.
3. Ja ĕng kŭraina mĕnela-nelap kŭlŏ
nimangakar, kaija wana ĕso kŭkang
an kaŭo in kanŏa wo makoema kaniĭlŭ
ang kakŭlŏ.
4. Ja iljakŭrŭo an isera si nabi Elia wo
si nabi Mŭsa mĕnŭrvĕi-nurvĕ wo si Jŏa.
5. Si kĭlŭoka kŭao i Petrŭs ari Jŭkan Jŏa
e Rabi tanŏa kami ĕn an kia, nwaja mai
kjami nemŏ kĭlŭ laŭi, ĕso laŭesnŭi, ĕso la-
ŭi i Mŭsa wo ĕso laŭi i Elia.
6. Am pŏapŏan kaija kinailĕkkanna wŏ,
ja en aidjŭona, pŏapŏ sera ja nimangakŏ
nimangakar.
7. Ja mai o ang kambŭng kŭmŭlŭw i sera
wo kĕŏkkannai ĕso nŭrvĕi ang kambŭng
ilŭ, kŭana: Si anĕŏ si Anakkŭ pĕ-
ngalĕlon kŭninga mange kami an kia.
8. Ja kŭmanepŏ mai an kŭtannera i na-
sere-sere amakabiljŏ ĕso laŭi kaija

pailëkkinnerannai si Tuhan Isa vkoin
ña ëng karapi – karapi erai.

Ḍambḷan ang kumasnov an
Trojit i Lëkas kumḍ̣bil asi bḷus
ria ingapilḷ avo arali.

28. Ja ivḷja i manvali pareke rekenën
valë ingando an tomainai mirivi,
na iki, ja invlinao si Petrus si gahjë avo
si Jacob karapina, avo sia tumasoi asi
Jëmbëng iki mange tomombajang.

29. Ulo an inër in sia i mavombajang
ikjavalinoo ëng gjona avo pakeiamna
kalo mëneka – melap.

30. Ja milëk awean ëria Loi menivri-
rivi ang karapina, si nabi Musa
avo si nabi Elia;

31. Se pailëkkën ang karapi in galo-loi
ran, avo mëniviri – nivri an dorḷ in
pakeapḷanna an Jerusalem.

32. Ḍan si Petrus avo se karapina nabi
si milë – ilëk, avo sera kumḷorai pailëk
kennera mange eng kaloo – ḷorkamna;
avo ser ria Loi makalëking ang karapina.

33. Ja avoja tumorroo mange se ëria loi
an isia, këlao i Petrus asi Tuhan Jesu:
o Rabi, tomḷa kami ën am kia invja mai
ḷjami nemḷa këlë kavi; ëka kavirni
ëka kavi i Mosa avo ëka kavi i Elia.
ja si nivri iki kaikëk, kanna napa in aikpiana.

34. Ja avoja an kabëng in sia i nivrivri
kanëkë mai ëng kambëng kumëkëm
i sera; ḍa sera mainalo an tongkën in
sera nimëkḷa mange ang kambëng iki

35 Ulo kumësokai ëka nivri ang kambëng
iki makëa: Si aniḷo si Jesu këë
tinisirkë kirringa mange kami an
isia.

36. Makapnimako si nivri iki,
ja si Tuhan Jesu vka in ëra. Ulo
nëneḷa mia sera avo ang tongkën
iki raija ai parvoka avoko era ve
Loi invalina an dorḷ im pinai ëkë
kera iki.

Indjil i Markus pajimbaan ang kú„ pulú.-

13. Ulô iwalio mange e toú se tojaang asi Isa, wo rona sera tumboianna, ja se múrid-múridna sumejêd se toú makawali mai isera.

14. Jaan pailêkkênnako i Isa ja mam„ toúwwo rêpêt isa wo kúana an isera: Twoja mai se tojaang mai an i akú tiwo sepê-sepêdên sera, papaan se toú tanitú ja makaanú in Yakolanúan i Allah.

15. Ja ilik-ilik akú nómúwú an itja„ mú, si sei si rajtja sámepa in Yakolanúan i Allah kanú ésa tojaang, ja si„ a rajtja múnkepiam bitú.

16. Ja se tojaang itú kêkêppênnomai i Isa wo iwêena mange êng kamana an dangka era, wo sera kamangngên na.

1. Isaska ên ania katolollan in indjil i Isa Almesih, Anak i Allah.

2. Jani in aipasij i nabi, kúana: ja mi„ lêk akú rúmúndji mai si rúrúndjangkú an diormú, si malerroka i kalan an diormú.

3. Ja awean ésa núwú (majangkô an ka„ lún bêlantara kanai êng kúana: Alerên ê kalan i Túhan jamaan kama, ên têm„ bêrranna.

4. Awoja si Yahja itú malêk se toú an ka„ lún bêlantara wo masúsúi im pabêl pakêlêan kapêndisan ang kora pi in ija ampúngan in dosa.

5. Ulô kúmêsollomai êm baja se toú an ka„ na Yakúdi wo se an tangkúm in dorong Jerúsalem, mangere isera, ja êm baja isera ni lêlenao an dojongan i Jordan wo sera mangaku in dosasira.

6. Kajindo-indo no mai ê lambúng i Yahja, kiki ja wúúk e onta wo êm Isa„ pêdêmma kúlit e onta wo êng kakanêmma komong wo êm bilúk an Yolin

12

7. Ya sia masúsii kóana: Ang inoijo
mai maioka si ěsa koí i tjí, imas ěng
kawasanna eiakú, ivo akú raitja ryna
kúmúrú moyar im pawákěs in tapatúna.
8. Tapaka akú malěle i tjamú karapi in
dano, kaan sia limělěka i tjamú kára,
pi i Roh katěnas.
9. Yawoja an túkúwkě itei maio si Isa an
Nadong i Nasaret an kana Galilia, ivo
sia lělen i Yakja a Yordan.
10. Ivo sia tje Jesoskai an darem in dano
ité, paiěkkěnnamange ě langit ima,
uríkao ivo si Roh ité kanúvka ěso mom,
bo i túmúmpamai an isia.
11. Ivo mai ěso núuri a langit kiana:
Tjyo si e nakkú pěngallobon; an itjoke
akúěmasalě-salě.
12. Ivo an túkúwkě itei maio si Isa an
Nadong i Nasaret an kana Galilia, ivo
sia lělen i Yakja a Yordan.
13. Ya sia ěn asi kalán ité ěpat ngapúlú
ngando pinangěpe-ngěpěan i tjeita,
ivo sia kara-karapi e pětotowěn le,
ivo; ivo ang kapi ěmeloikat i nai Wei
mei an isia.

14. Ya an túkúr i Yakja in aiúmtěppo an
pawasan maio si Isa an Galilia ma,
súsii in inojil ivo ěng kakolanúan i
Allah,
15. Kiana: ěn ěndoino i maiěkáppo, ivo
ěno kakolanúan i Allah kawioka:
mapěndisang kamú memán in inojil.
16. Ya majawo sia an těmbir in kasij an
Galilia pwiěkkěnnao si Simon
ivo si pawawa nakang yaran Andrias
malambo im pukěl an kasij (am
papaan ěn kapoiěnnero měngolang,
ka pa se sěna.)
17. Ivo kúao i Isa an isera: Kumeitkai
i akú ivo kamú mialingkjei mialang
ka pa se koú.
18. Ivo ang karapi in kjarior i kělai,
o era mio ěm pukěl ivo kúmúitto isia.
19. Ivo sia maja mange kojo paiěk,
kěn na mange si Yakób an Yabdi
ivo si pawawa makang garan Yoh,
ja makalúkút a kan dei malúr
im pukěltka.
20. Ivo ymarijpaai kěiéj kowannao ten,

wo sera kúmělaiwwomio si Kaij ana
mangnya a londi karapi e Isa pa"lělěj"
kan wo sia kámiillo.

21. Wo sera miúnlěppo ang Kapenna"
úm, ja naio ěn ěndo paňuloan miún"
lěppo si Isa ang yeredja wo sámissii.

22. Ja ikakajakao era ěn sásisiiěnna,
am papaan ěnmosiisii an isera kanú
wo loú kawasa, noitja kanú sekabil.

23. Ja aweaan ěna yeredjaera ěsa loú
niúnlěppo i Yeilan, ja sia měngangko-
ngangko,

24. Kiana: Iwajamai ijami; kapa ěn
an doroami wo itjo, e Isa, loú e Kajael
imaitjo anio kaněngan kámněwo i
jami? Kaiěkkawnami si sei ijo
anio: loú ěnos asi e Allah itsú.

25. Siitsioka sepěnděn i Isa sia kiana:
Hěnes: kumesotko asi loú itsú.

26. Siitsioka si yeilan sumeko si loú
itsú, wo mapalawang i nuwina,
ja kúmesotko sia asi loú itsú.

27. Ilo ěm kaja i sera mangajakao
wo sera měněm Kucian si ěsa wo

si ěsa kiana: Kapa ěn anio?
Susasiiěn iwěsi kapa ěn anio?
papaan karapi im ijawasana
sia mapěrenka se yeilan wo sera
kúmiil im pěrentana.

28. Ja ěm Kaisaakiaki i ijawěrarro ěn mi"
ěnwinna am kaja im doong an
Galilěa.

Paiňpaan ang kúmainěm an Pi"
rat i Kasit Pailus a se pakúmo"
ngan an Roma.

1. Ja sana ěna kaněngan itjita in ka"
ropeiasa? Kaněngangka kita měn"
ka ang kamesoan wo ngona měngawě"
ngjawěsi ěna kaipajizan itsú?

2. Kapa-kajana i Allah ěn iitsú. Ja ka"
paka ikita nimaleo ang kamesoan
itsú, kambisa ngonapa kaiěkkita
bitsú?

3. Ja ngaitja nee kai ěkkamnion kapa"
ka se kai kěli an itjita milko a si
Isa Almesih kapaka ěn iitsú ja paněi"
kan wo ěm papalena?

4. Anaciiŭ kita aiłoweŋgo i ŋkałeŋ, an an ŋapałen karapaiwał, iwo łamú si Elmesih iłúi kiŋoŋ in ŋałoo-łoŋran i Amaŋ an ťiněŋ e łoŕ ŋimałe, łaniłú kita karěŋgan kimúŋú in owoŋłoŕ aŋg ŋałowan aweŋú.

5. Im ŋaŋaan sa kita ninamŋałiŋ ěsa ~~kiŋoŋ~~ iwo i Sia iłjił im ŋapałena, iwo kita ŋai łaniłú iłjił ~~in ťiŋoohanna~~ in ťiŋoohanna.

6. Ešaŋaan ŋailěkkanta saŋaka ěn ŋawo ~~ŋ~~ ŋaimmanŋa in ~~ťiŋoŋ~~ ťiŋoŋ iłúi ja aiŋasaŋ karapina, iwo ŋama si owak měŋgěseŋ iłúi ŋoŋa ŋaiłjan iwo ťiŋo ěn owaka in ěsa iwo iałała aŋg kaměseŋan.

7. Im ŋaŋaan si ŋoŕ nimałeŋ ja sia aiłaŋ weťeŋ aŋg kaměseŋan.

8. Aŋ i ŋ łaŋaŋ iasa ŋa kita nimałeŋ aŋg karapi i Elmesih, iwo kita menan saŋaka kita měnonow aŋg karapina.

9. Im ŋaŋaan ŋailěkkanta saŋaka si Elmesih ŋinoŋŋo an ineŋ e ŋoŕ ŋimałe iłúi ja Sia ŋaio małe ŋai ŋámaweli, iwo m ŋaŋałe ŋaio ŋawosa an isia.

10. Im ŋaŋaan ěn an dero im ŋaŋwa-

łe ŋa małaałeŋ Sia małe aŋg ŋamě, seaan, iwo ěn elimoŋ in ŋaloowanna, ja sia měnonow a si Allah.

11. Łaniłú karěŋgaŋ ŋamú kimaŋai in owakkiow ŋamú ŋimałe małaŋ, iłi-iłit aŋg ŋaměseaŋan, łaan me nonow a si Allah iwo ěn a si Jú ŋanŋa Isa Elmesih.

12. Aŋ a neiłú tiwo ěŋg ŋaměseaŋan iłúi maindo ťěłaiěn an owakkiow si aŋ leŋka iłúi, a karaaŋg ŋamú ěn ~~kimaŋ~~ kimaŋ ~~ŋ~~ ~~ŋ~~ ~~ŋ~~ ~~ŋ~~ ŋ ŋaeweanna.

13. Aŋ tiwo ŋamú kimaŋiŕiłe in dorona niow aŋg ŋaměseaŋan iłú ŋamú ěsa (ŋałaŋwoŋ) ŋałaŋwaŋ ŋaŋan, łaan iłú ŋiŕkaŋge ěn owakkiow a si Allah ŋamú ŋoŕ ~~ŋimałe~~ niłúnow kimaŋo weť an ŋaŋałena iwo ěn doronamiow ŋai a si Allah ŋamú in ŋaliałaŋ in ŋiaronaŋorraŋ.

14. Im ŋaŋaan ěŋg ŋaměseaŋan iłúi ŋa do ŋawosa an iłjamú an ŋaŋaan ŋamú ŋaio am ŋawa in ŋoŕ ~~ťiŋo~~ ťiŋo an ŋaan am ŋawaŋa in ŋaŋaiŋaŋ.

ja wo aneiki kambiaka?

15. Ja ~~kapiba ia tapeo iasa~~? Kaneŋgaŋ kiia niŋaŋeaŋ ane kapaoŋ kiia ŋaia am kaŋa in kiran kaan am kaŋwaŋka in ŋjaŋsuŋan? Kaja-kajaŋ i Allah ŋiiki.

16. Ja kaiŋja ŋee kaiŋkakaniow ka kawa kamú ala ai si sei ŋjamú mala in wwakkiow ŋa kiniŋi in ŋjasaŋeaŋa kama ŋa ang kaniŋeaŋ ii ia makawa ii im ŋapaŋe kama ŋa ŋan ~~aman~~ ŋaenan ai makawali ang ~~kaai~~ karondorran.

17. Kaan keŋma kasih a si Allah, am ŋapaŋan ŋiki in diar kamú ala in ŋjaniŋeaŋan, kaan in tarepe iasa makii karapi i makaŋi-iki ŋa ŋan aiemiow an kaŋis in kiŋiniŋa si aiŋuruk an ŋjamú.

18. Ja kamana in ŋjamú ŋa aiŋawe, kaa ang kaniŋeaŋan iki, ia kamú ŋjaalao ang karondorran.

19. Ŋawaja aki makila in ania i ŋjii in ŋjanaraŋa ŋa kai, am ŋapaŋan in kaŋaŋbian in wwakkiow.

Im kapaŋan kamú in ŋjamú nimala in doronamiow an kaneŋ kawaŋan an kaŋnawoi in ŋjaleŋaŋan, ja kamiki kę kai in tarepe iasa mako in doronamiow ang karondorran ang kalaŋaŋan.

20. Im ŋapaŋan an kiŋi in ŋjamú ala ing kaniŋeaŋan, ja kamú ai ŋjawiaŋ ang karondorran.

21. Ia ar an kiŋi iiki ka ŋa am kiawiŋa na ninaraamiow? Ia ŋaka aniiki ja ŋjalawi ~~miowwoka~~ in tarepe iasa, am ŋapaŋan ang kasiwakkan im ŋaja iki ja ŋapaleke.

22. Kaan in tarepe iasa kamang kamú in aiŋawelao ang kaniŋeaŋ wo ako i Allah, ja kamú makaiwi wiaŋawiaŋa ing kalaŋaŋan wo ang kawiowkkan in iki ja kaŋowan akar in ŋjare-ire.

23. Im ŋapaŋan wawaring kaniŋeaŋan iki ja ŋaiaie, kaan en kalambar in ŋjaŋ ŋaŋan i Allah iki ja kaŋowan akar in ŋjare-ire a si Ka Emeit Kinanda.

Paimbaan ang katare an surat kadjidian.

1. Ang katare sa si Allah nimemo in langit wo' n tano.
2. Yawoja en tano itú esa kalúlú an wo sintjatape, wo' ng kamúmeinbengngan kai an dangka im pokal, wo si Koh i Allah mbero ero am bawo in dano.
3. Ja nimúmúwio si Allah: sendot ma múali, ja mamúakio in sendos.
4. Ja paileklken nako i Allah ön sendot itú, tapaka itú ja tamo: ja si Allah memo pewetengngan an ú ner in sendot wo' n an úner ing karúmeinbengngan itú.
5. Ja si Allah kamúúl in sendot itú endo, wo' ng karúmeinbengngan itúwengi, ja nimawawaandos wo nimúwoandos, itú endo ang katare.
6. Ja nimúmúwio si Allah karengan na awean eoe tjakrawala an úner in dano, wo karengan ia itú ma múali pewetengngan an úner in dano wo' n dano.
7. Ja emaaño i Allah en tjakrawala itú, wo emaaño em pewetengngan an úner in dano amiona in tjakrawala, wo an úner in dano an dangka in tjakrawala; ja nimamúali taniku.
8. Ja si Allah kamúúl in tjakrawala itú langit, ja nimawawaandos wo nimawoandos, itú en do ang kamarúa.
9. Ja nimúmúwio si Allah: karengan na en dano amiona i langit itú rúút en an sangaleúwú wo karengngan na paileklken ing katanoan, ja nimamúali taniku.
10. Ja si Allah kamúúl in tjatanoan itú tano wo' n paruttan in dano itú tauit, ja paileklkeño i Allah en itú ja tano.
11. Ja nimúmúwio si Allah karengan na en tano itú tomúwan in tukú wo' n sendoen awean in buano, wo' ng kajú mengawúa itjit in jano, ~~Hh~~ rammeñna em buano an dorem

na am bavo in tanạ, ja nimamú
ali tanịtú.

12. Ja n tanạ idú binouwvannai in
dukáit wo n tendẹn ti awean bú
na itjịit in tjanaramnẽnna, wo ng ka
ja mẽngawúạ im bú ạna an darẽn
itjịit in tjanaramnẽnna, ja pailẽk
kẽnno i Allah idú ja tanạ.

13. Ja nimawawandọo wo nimawo
ondọo idú ẽndo ang kúmalẽlú.

14. Ja númúwio ti i Allah: karẽnga
na awean maxẽndot a tangit, wo
~~maspelot~~ ap mema pẽnuelengngan
an ẽndo wo n bẽngi, wo karẽngannạ
ẽm baja idú ma múali tú, wo n ten
po nimatanitú, wo n ẽndo wo n
tạún.

15. Wo karẽngannạ n baja idú m amú
li maxẽndot a tangit, wo maxẽn
dot an tanạ, ja nimamúali tanitú.

16. Ja niemạo i Allah se ruạ tẽndot
wangkọ idú, ti tẽndot wangkọ
ja mapẽrenta in ẽndo wo ti tẽndo
kọkos idú ma pẽrenta in bẽngi wo

m baja kọi se túmẽndot

17. Wo ciwee i Allah ẽm baja idú a ta
ngit, wo maxẽndotdaien am bavo
in tanạ.

18. Wo mẽrenta in ẽndo wo n bẽngi,
wo nemạ pẽnuelengngan an tẽndot
wo ng karúmeimbẽngngan, ja pai
lẽkkẽnno i Allah idú ja tanạ

19. Ja nimawawandọo wo nimawo
ondọo, idú ẽndo ang kumạpat.

20. Ja númúwio ti i Allah: karẽngannạ ẽn
dano idú wúatamoka in ẽna kakẽlia
e mẽnonouw, wo se túmelempar kare
ngannạ túmelew am bavo in tanạ am
paawẽien i tangit.

21. Ja mualẽnno i Allah se pongkor
wangkẽr wo se mẽnonouw se malojon
wo n dano idú mawúatoka itjịit in tja
naramnẽnna, wo se túmelempar mana
ikẽlew idú itjịit in tjanaramnẽnna; ja
pailẽkkẽnno i Allah idú ja tano.

22. Ja ti i Allah kúmanangngo im baja idú
wo kúana: mẽnúrú- núrúnange kamú,
wo mẽngawẽ- ngawẽjange, wo múlanange

in dano a ḷaúr, wo se ḷa mdempar karĕngan
na mĕngawĕ-ngawĕya nge am ḷawo in ḷana.
23. Ja nimawawanḍo wo nimawonḍo idú
ja ĕndo a ng kúmakima.
24. Ja námúwúo si Allah karĕngan na ĕn ḷana
idú mátanai se pĕnamán itjút in ḷjana
nammĕnnera, se pĕnaman naran, wo se
malojon, wo se pĕnamán sirú an ḷana itjú
it in ḷjanaranmĕnnera; ja nimamúali ḷanitú.
25. Ja emaano i Allah se pĕnaman sirú an
ḷana itjút in ḷjanaranmĕnnera, wo se pĕna
man naran itjút in ḷjanaranmĕnnera, wo
se malojon an ḷana itjút in ḷjanaranmĕnnera
ja pailetkĕno i Allah idú ja ḷana.
26. Ja námúwúo si Allah: karĕngan na ka mi
mana ḷani itjút am ḷawangúnnan na
mi, wo ng gioami, wo karĕngan na sera
mĕnto im ḷaja se pongkor a ḷaúr wo m
ḷaja se ḷúmdempar a ḷangit, wo m ḷaja
se pĕnamán, wo m ḷaja in am ḷawo in ḷa
na, wo m ḷaja se ḷúmalojon se malojon an
ḷana.
27. Ja manao ḷau si Allah itjút im ḷawangún
nanna emaano sera itjút im ḷawangún

na, ḷáina wo m bewene niemana sera.
28 Wo kamangngĕn i Allah sera wo kúao
i Allah an isera mĕnúrú-núrú nange ka
mú, wo mĕngawĕ-ngawĕyange kamé, wo mú
ḷamange in ḷana itú, wo ia nionwange ĕn
idú an itjamú, wo kamú mĕrḍamange im ḷa
ja se pongkor a ḷaúr, wo m ḷaja se ḷúme
dempar a ḷangit, wo m ḷaja se pĕnamán se
malojon an ḷana.
29 Ja nánúwúo si Allah: milĕk ḷapako Allá
mee an itjamú ĕm ḷaja se ḷen manwúa se
am ḷawo in ḷana itú, wo m ḷaja ḷaju si
an darĕmna wakina, ja ĕn itú mamúalioka
ḷakanmĕnnion.
30. Ḷan ĕm ḷaja se pĕnamán an ḷana, wo
m ḷaja se ḷúmdempar a ḷangit, wo m
ḷaja se malojon an ḷana se mĕna now, Allá
mee im ḷaja in ḍútkut pakanmĕnnera; ja
nimamúali ḷanitú.
31. Ja pailetkĕno i Allah ĕm ḷaja itú
nĕmana ḷapako idú ja ḷana mulú-ú
lit.

Ṣaimḅoan ang kúnarú.

1. Ṭaníṭú nimamáti ẽ ṭangit wo
   n ṭaną, wo m ḅaja ni ṡinongkom
   mera.
2. Ja an ṭáṭúrw i Allah nilúmẽkẽppo in
   ḅaja niamąna a ti ẽndo ang kúma
   pitú, ja ṡia mẽnḳoo am ḅaja ṡini,
   niąnao ąi ẽndo ang kúmapitú.
3. Ja kinaimangngo i Allah ẽn ẽndo
   ang kúma ḳaitú, wo mẽnąnao
   ẽn ṡá, ẽm ṗąṗoan ṡia ẽn a ti
   ẽndo ikú nimẽnḳoo am niąną i
   Allah, wo milẽkẽppo nao ẽn iitú.

4. Ṡianḳoo ẽm ḅaja ṗiną mámáti a Do
   ngit wo n ṭaną, an ṭáṭúrwna ime
   ną te itú, an ṭáṭúrw i Ḧúwa Al
   lah nimemą in ṭaną wo ṭangit.
5. Wo ẽm ḅaja ṡinaneñ maṡẽe am
   ṗodang wo n m ḅaja tendẽen raiṗe
   wana ẽn an ṭaną, am ṗąṗoan
   raiṗe mẽnąnnąnai i Ḧúwa Allah
   ẽn am ḅaṗo in ṭaną, wo mąan
   ẽṡa raiṗe wana ẽṡa ṭoú ṡinawo
   in ṭaną.

6. Am ṗąṗoan ira ṡiṡiẽvṗein ṭaną
   ṭangorro, wo ṡinaniṡoka im
   ṗakasa in am ḅawo in ṭaną.
7. An ṭaṭúrwke ątú Ḧúwa Allah gú
   miṡo in ṭaną mamáti, mamáti
   ṭoú, wo ṡẽngoanna ẽnan a ngiring
   aṡẽng ḳaṭoúran, ṭaníṭú nimamáti
   o ṭoú nimiḳúran mẽnonoiw.
8. Ja ti Ḧúwa Allah ḳai mẽnąo in
   ṡa úma ḳawaṭẽen am ṭangarwiwi
   a miṡiona, wo inẽẽo i Ḧúwa
   Allah am ṭitú ti ṭoú ginionao.
9. Wo itiẽoattonai i Ḧúwa Allah
   ẽm ḅaja ḳajii an ṭaną te ḳaewe
   inakasere, wo ṭamą pẽngaṭanmẽn
   wo ng ḳajii ḳaṭoúrwran am úner
   in úma iitú, wo ng ḳajii pẽnga
   ḳaiteḳkan in ṭaną wo ẽwo.
10. Ja woja ẽṡa ṙojongngan maṭẽmboi
    an Eiden, naramesją in úma iitú
    wo am biṭúoka ẽn iitú mawetengngo
    an pat ṙojongąągan.
11. Ṭąran ieṡa ṙojongngan Ṗion,
    ją ẽn iitú maṭiją in ṗakasa in

ṣaṇa Ḥavila, am ḅisa ĕn aṿeam im
paser.
12. Yaṿoja ĕm paser a ši ṣaṇa ülü, ja ṣamą"
ĕn am ḅilaiṣąi aṿeam müḷiara, ṿo"
ąm peṛmala anam.
13. Ngaran i ṛojongngan ḳámaṇa ülü
Djihon, ja ĕn ülü maḷiljĕr im ṣoḳa"
ṣa in ṣaṇa Kuš.
14. Ngaran i ṛojongngan ḳámaṣĕḷü ülü
Ḥideḳel, ja. ĕn ülü imiljo an ṣangą"
ṿiṿi a miḷiona in ṣaṇa Aṣúr; iṿo ši
ṛojongngan ḳumoąpa ngoranna
Feṛaṭ.
15. Yaṿoja ši Ḥúṿa Allah maḳaṿoḷio"
nange ši ḳoú ülü, ṿo ienḳoao ṣia
a ši ámą Eiden ḳámaṿoi in ülü, ṿo
ḳámeir am ḅilaú.
16. Ja ṭaṛṛamao i Ḥuṿa Allah ši ḳoú
ülü, ṿo ḳúaną: am ḳaja se ḳaji a ši
ámą anio ṇoona ḳaṇṇĕṇṇú;
17. Ṭaan ši ḳjaju pĕngaḳaiḷĕḳan in ąą"
ṃą-ṿo ḷeṿo, ḳiṇo ḳó iṿo ḳúman
ĕn ülü; am ṗaṇa a ši ĕndoḳĕ in ḳjĕ"
ḳaṇṇú in ülü, ja ḳoṛengangḳo mangaṇa"
ḍeḳĕ.—
18. Ṿo ḳúao ḳai i Ḥúṿa Allah, ṇaṇoḳa
ṛaija ṣaṇa ĕn ĕsaḳĕ ḳoú, Aḳa ḳaṛĕngjan"
na menną ĕsa mĕngasúḷe in ḳjaḳoúṿaṿaṇa"
17. Am ṗaṇa paḳogionnako i Ḥúṿa Allah
ĕm ḳaja se ṗĕṇamún am ṗodang, ṿo-ṇo
ḳaja se ḳúmedempar a ḷangit, ja seṛa in
ḳaja i paḳaṿoḷionnai a ši Adam, ṿo ḳą"
ĕngaṇa paiteḳḳĕṇṇa ṭambisa sia ĕn ṭú"
ṃúil isĕṛa, ja ṭaną in ḳjeḷúuil i Adam ši
ülü-ṇa ngoranna.
20. Yaṿoja ḳúúlĕṇṇo i Adam ĕm ḳaja se
ṗĕṇamúṛe naram, ṿo se ḳúmedempar a ḷą
ngit, ṿo-m ḳaja se ṗĕṇamún siṛú am ṗą
ḍang; ḳoan a ši ḳoú ṇaipę ṿana ĕsa
mĕngasúḷe in ḳjaḳoúṿaṿaṇa.
21. Ja ịaiṿ i Ḥúṿa Allah a ši Adam ĕng
ḳiḷi ṛĕṗeḷ, ak arṣa in ḳjaḳiḷian, ṿo
sia miondoomai in ĕsa ṭaḷąsakna, ṿo
saṿĕḷḷanna in ṭamoąna ĕn am ḅilaú.
22. Ši iḷúoḳa ši Ḥúṿa Allah memąo
in ṭaḷąsak ši niindona a ši Adam mą"
múaliṿeṿene, ṿo iṿaḷioṿinange sia
a ši Adam.
23. Ja ang ḳúao i Adam: Ši anioo in

ěsa annange am baja in dúijií,
wo in ṭaṇana an ṭaṇanakú, ana
ikú ṭia ṭúúlěnnoka wevene, am pa
ṇa ṭia a si ṭuanawo wo indon.
24 Ana ikú karěngaṇna si ṭúa na tú
mělaú si annangawo si inangnga
wo sumúsúl si pěnaṇaana, wo sera
in dúa karěngaṇna manúabioka
owak ěsa.

25 Jawoja sera in dúa si ṭaam wo pěna
ṇaana mětangkol, wo sera roijo mělawia
Paimbaan ang kamatěc.
1 Sapaka si úlọ ikú nimandei pa nde
nai am baja se pěnamúin am bawo
in taṇa se niemar i Túwo Allah,
kúar i ulọ dú a si wevene ikú; ilelika
sapaka si Allah nitúmita in pjamúna
pja toro kúman am baja se pajú a
si úna anio?
2 Si ikúoka sowatěnno i wevene
a si úlọ: roṇa kami kúman am
baja se wúana in pjajú a si úna
anio.

3. Ja in ṭaan si wúana in pjajú an
úner i úna anio, ja aitika i Túwa
Allah: ṭio kamú wo ṭúman ka,
apa rumiit in iikú, en ṭia kamú
mate.
4. Túar i úlọ ikú a si wevene ikú:
ilit kamú raitja mate;
5. Ṭaan kailěkkanno i Allah, ja a si
ěndokě in pjěkanniow im ṭúana
ikú, ja sapaka kamú ěm běrěnnioa
mailěkkoka, wo kamú manúalita
nú si Allah, wo makailěk in taṇa
wo ṭewo.
6. Ja si wevene ikú mailěkko sapa
ka ěm ṭúana i pjajú ikú taṇa kan
něn, wo kasalěnnoka inakasere
wo kaewennoka si pjajú ikú a ne
e in pjapandeian, si ikúoka in do
naonange ěm ṭúana ikú, wo
kanněnnoa, wo weannamange kai
si měnaṇa an isia; wo ṭia kai pjú
man.
7. Ja mawúkao im běrěnnera in dúa
wo kailěkkanneao sapaka sera ja

mělangkol, wo sera milit i lalaina
in dra, wo emaannero lapi-lapi.
8 Palingannero ě núwú i Húwa
Allah mawaja-waja an úma
itú an tuluú in dĕgĕs in lúmawi
ě mando, ja si Adam wo si pena,
naanna makaznepoka in úwaka
kera an darú-sarún i Húwa Allah
an úněr in tjajú-kajú a si úma ita
9. ya rangatlĕmmo i Húwa Allah si A-
dam kuana: am bisa ko?
10. Sowatlĕn i Adam: sapaka ě núwú,
mú penalingakú an úma, ja aku
mainde, am papa aku mělangkol,
anae itú aku makaznepoka in uwaka
11. Kúao i Allah: si sei in tjúmĕa an ii
tjo ĕng ko metangkol iljúmannoko
a si tjajú si aiditakú an iiljo in tiwo
kúmakan im búana itú?
12. Sowatlĕnno i Adam: Sapaka si
awene, si aiwĕemiú an iakú kara,
pitjú, ja isiao nimĕe an iakú inn
kana búana i tjajú itú wo kan,
nĕngkú.